

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZALLODASOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ES KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLO SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 32 kor. | Negyedre . . . 8 kor.
Félévre . . . 16 kor. | Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

Az árvizsgáló bizottság elnöke

igen lesújtó nyilatkozatban mutatott rá valamelyik napilapban arra, hogy a vendéglősök nem alkalmazkodnak — a hatósági árakhoz. Szomorú, de már a háboruban meg kellett szoknunk, hogy valamennyi fővárosi újság ifju, ifjabb és legifjabb riportere a vendéglősökön kezdte gyilkoló szerszámmá köszörülni hirtelapírói pennáját. Csudaszámba ment az a nap, mikor itt, vagy ott egy-egy újságíró „barátunk„-tól ki nem kaptunk. Éz is fájt mindig. Fájt, ha a támadás igaztalan volt, mert a modern újságírónak mindig igaznak kellene lenni. Fájt, ha a támadás igazságot mondott, mert akkor meg rosszul esett kartársunk olyan viselkedése, mely újságírói megrovást hívott ki maga ellen. — Hogy ne fájna akkor most az új árvizsgáló bizottsági elnök szigorú ránk-támadása. Sokkal komolyabb, felelősséggel teljesebb állásban van dr. Degré Miklós, semhogy alaptalanul vádaskodni tudna, akarna és merne. Intés ez nekünk a jövőre, hogy ránk mindenki igen-igen vigyáz, mi is vigyázzunk hát.

*

Még is csak megegyeztek

a pincérek a munkáltatókkal, vagy mondjuk fordítva: megegyeztek a munkáltató kávéosok, vendéglősök és szállodások a pincérekkel. Ugy is van az helyén. Valahogy szeretnénk, ha a karácsonyi békekés állandósulna iparunkban. Szép, jó, okos és hasznos volna, ha a pincér a munkáltatót; a kávéos, vendéglős és szállodás pedig a pincért hagyáná élni, boldogulni, előre jutni. Mi oly sokat, oly különféle alkalmából beszélünk, irtunk már erről a kérdéstről. Igen szeretnénk, ha teljessé, valósággá, életté válna már egyszer a minden dolgozó ember álma: éljünk békén és megegyedetten mindnyájan.

NEMES KÜN.

Béke és boldog ünnep!

— Karácsonyi álmom. —

Írta: Gyökössy Endre.

Tehát csakugyan — Béke volna? Tehát csakugyan megértük, hogy az ötödik ránk köszöntött karácsony napjaiban nem rohamoznak a katonák milliói Európa minden zugában? Tehát a vonító ágyuk csakugyan elhallgattak volna? A szuronyok éle kicsorbult? A fegyverből a golyó kifogyott?

Valóban — Béke van?

A népek milliói már megbékéltek egymással.

Hiabavaló a népek vezetőinek okos és okatlan, jogos és jogtalan meszterkedése: a népek már nem haragszanak egymásra.

Igen, igen, ez a karácsony már a Béke karácsonya.

Hogy még nem irták le papiroson; hogy még nem foglalták paragrafusokba; hogy még itt-ott egy-egy puská ostobán nagyot kiált; hogy még ide-oda hullámszik egy-egy kifáradt, legyengült, harci kedvet nem mutató katona-csoport: ez már nem háboru, nem is ellenségeskedés; ez már csak utolsó rugdalódzása az ostoba vérontásnak: azért a béke már itt van.

Oh, békekésége van már a földön az embereknek!

Nekünk magyaroknak is?

Igen! Nekünk magyaroknak is!

Ne hajtsuk le csüggedten fejünket;

ne veszítsük el kedvünket! Dolgozzunk és bizzunk.

Dolgozzunk, hogy a termelő munka az életet táplálni tudja s aztán bizván bizakodjunk.

Krisztus hite és lelke szálljon belénk az ünnepek alatt. Hittel higyük, hogy az ezeresztendős Magyarországot szétdarabolni nem lehet.

Nem lehet.

Az ezeresztendős Magyarországot nem engedi szétdarabolni a Vág mellett lakó tót-testvér, aki ha 15—20 szál fenyőt kidönt az erdőben és lehenget a Vágba, hol tutajt ver össze belőle: tutajával a Dunába siet s a Dunán nem Prágába, hanem Budapestre jut. A máramarosi oláh és rutén-testvér pedig a szolnoki fűrésztelepre kerül a maga fenyőivel.

Az ezeresztendős Magyarországot nem engedik feldarabolni más nyelven beszélő testvéreink, meglássátok.

Ma még legtöbben csak a kolompok kolompjának borzasztó zugását, lármáját halljátok. De hittel higgyétek: a nyáj, a dolgozó szorgalmas és e földet szerető szerb, rutén, tót, oláh testvér mégis megmenti az ezeresztendős Magyarországot.

S ha ez így lesz; hogyne volna akkor a béke boldog karácsonya ez a karácsony.

Békesség és boldogság a földön az embereknek!

Békesség és boldogság a magyar földön a magyaroknak és minden népeinek!

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít **Schwarcz Béla**
(Tolna-megye) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvéta kávéosok és vendéglősök részére nagy étkező szalvéták és abroszok.

SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

Év végén.

Irta: Dr. Kiss István.

Az élet nem egyéb, mint folytonos küzdelem! Ezt talán soha se tapasztaltuk jobban, mint ma.

Ha visszatekintünk a négy és fél évig tartó háborúra és ha mérlegeljük a forradalom óta eltelt másfél hónapos életünket, mást nem látunk és nem érzünk, mint azt, hogy csupa szenvedést, csupa küzdelmet hozott ránk a sors.

E sok bajból ugyancsak kijut a vendéglős iparnak.

Már ötödik esztendeje, hogy küzdünk az élelmi cikkek és italok drágasága ellen.

S ki tudja megmondani, hogy meddig kell még küzdenünk a beszerzési nehézségekkel és a fűtőanyagok hiányával.

Nagy hiányunk szénben, fában és petroleumban.

Üzemeink fentartása elé gördülő akadályok a helyett, hogy csökkennének, napról napra szaporodnak.

Nem volt elég, hogy a háboru alatt mostoha gyermekei voltunk mi vendéglősök a közigazgatási életnek, hanem azok vagyunk ma még jobban.

A záróra korlátozása és az italmérés eltiltása újabb és újabb csapás iparunkra. A közigazgatási élet e nagy és fontos iparága, a vendéglős és szállodás ipar mikor jut már nyugvó pontra.

Önkéntelenül e panaszos kérdések jutnak eszünkbe, ha a letűnő esztendőre visszatekintünk.

De eszünkbe jut ám az is, hogy a vendéglős ipar a háboru kitörése előtt egyike volt a legvirágzóbb iparoknak.

A háboru folyamán az a biztató remény

élt bennünk, hogy majd győzünk és akkor újra felvirágzik a háboru alatt pusztulásnak indult iparunk.

S vajjon a mai szomorú közállapotaink mellett miben bizakodjunk?

Csakis abban bizzunk, hogy az emberi hajlam évszázadokon keresztül ugyanazon egy irányban fejlődött. Ami pedig nem más, mint az az állandó törekvés, hogy a népek számára szabadságjogok biztosítsanak és hogy ezzel minél tökéletesebb polgári élet létesüljön.

A szabadságharcok, a forradalmak minden népnél végeredményben a polgári jogok megerősödését eredményezték.

Igy kell ennek nálunk most is bekövetkeznie.

Jelenünk, mint a naponta változó események igazolják, csak egy-egy pillanatnyi. Multunk az idő távolában lassan-lassan elmosódó. Jövünk ma még bizonytalan. De az az egy mégis bizonyos, hogy ha dolgozunk és összetartunk, akkor ismét erősek leszünk!

Tartson össze tehát minden magyar vendéglős és szállodás, hogy erőnkkel mielőbb eltörjünk az iparunkra zúdult terheket.

Az elmuló esztendővel tűnjön el már a sok nyomoruságunk!

Reméljük, hogy a szenvedésekkel eltelt ötödik esztendő mai szent karácsonyi ünnepe megvalósítja azt az anyagi szótatot, hogy »békesség földön az embernek«!

Reméljük, hogy az ezer éven át annyszor balsorsba jutott, de mindig talpra állt magyar, ismét boldog lesz és megint elimádkozhatjuk, hogy »halleluja, halleluja, éldassék az Ur neve; tömjén gyajtsa az egész nemzet, az egy igaz Istennek, a magyarok Istenének«!

A vendéglői árak.

A »Magyarország«-ban olvastuk a következőket:

Azzal az állítással szemben, hogy a vendéglősök túlnyomó része a husárok olcsóbodása mellett sem hajlandó a husételek árát megfelelő arányban leszállítani, kijelentjük, hogy a vendéglősök legnagyobb része az ipartársulat erre vonatkozó határozata alapján spontán, saját elhatározásából már akkor leszállította a husételek árát, amikor erre vonatkozólag az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság erre vonatkozólag még csak kezdeményező lépéseket sem tehetett. A vendéglősök csökönységére, profitehségére és a konjunkturális hasznok kiereszkolására vonatkozó kijelentések pedig már azért sem helytállóak, mert a husételek árának leszállítására vonatkozólag az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság által legutóbb kiadott rendeletben megállapított ármegállapítások a vendéglősök legmesszebbmenő engedékenysége és készséges hozzájárulása mellett jöttek létre. A polgári terítéknek 7 korona 80 fillérben megállapított ára azért nem volt ez alkalommal sem még inkább leszállítható, mert az ennek a megállapításnak alapját alkotó husárok, az ürühus árát kivéve, a legutóbbi husárleszállítás mellett sem érték el azt az alacsony nívót, amelyen a 7 korona 80 filléres ármegállapítás idején állottak. Különbösen is figyelembe veendő, hogy a marhahus és ürühus árán kívül egyéb szükségleteink bevásárlási ára nem szállt le, ezzel szemben azonban az összes vendéglői üzemek rezsiköltségei óriás módon emelkedtek ama költségöbbletek révén, amelyeket egyrészt a munkások béremelése, másrészt a harctérről hazajött munkások munkába helyezése és a mun-

Málcsi tant.

— A „Vendéglősök Lapja“ eredeti tárcája. —

Irta: Somlay Károly.

Csesznik Ambrus számtanácsos három dolgról nevezetes ami városkánkban: 1. olyan nagyfokú myopiában szenved, hogy kettősdomboru pápaszeme segítségével sem lát az orra végéig, 2. öneki van meggyénkben a leghosszabb orra és 3. a nyulgerincet tartja a pecsenyék pecsenyéjének.

Rövidlátásából és orrának hosszúságából kifolyóan egyszer majdnem katasztrófa érte Ambrus bátyámat. Füstölt kolbászt evett és tárgyára hajolva, csak egy hajszálon mulott, hogy kolbász helyett nem az orrát metsette el a késsel.

A nyulgerincet kedvelvén, természetesen felcsapott vadászni. Fácántollas gráci kaplap, agancsgombos lódenkabát, buggyos térdnadrág teveszór harisnyaszárral, olajban áztatott bagariacipők, hátizsák meg egy duplaesőví mákszoró volt a staffirungja, mikor vasárnaponként ki szokott rándulni a területre.

Ha a pesti parlamentpalotát dobták volna fel előtte a levegőbe: talán még abban sem tett volna kárt a duplaesővível. Hát a szaladó nyulat hogyan sörézte volna tomporon?

Nyulgerinc tehát csak akkor került Ambró

bátyáméknál az asztalra, mikor a felesége a konyhapénzből naponként el-elcsipve egy-egy koronácskát, hónaponként egyszer nyulat vett a piacon.

A multkoriban is a reggeli kávénál éppen nyulgerinc volt a tanácskozás tárgya.

— Csillagomadta, maholnap elmúlik a vadászati idény és még nem ettünk nyulat, — sóhajtotta ölbe ejtett kézzel Ambrus bátyánk.

Málcsi néni egy szóval sem válaszolt a panaszolt megjegyzésre. Átment a kis benyilóba és összeszámolta a megtakarított konyhapénzt. Eppen husz korona volt a perselyben.

— Ezért a pénzért kapok akár két nyulat is, — motyogta Málcsi néni, aztán felöltözött és elment a piacra.

Ambrus bátyámék leánya, Piroska, aki geometriát tanít a polgári iskolában, — szintén jelen volt a reggelinél, következésképpen ő is hallotta Ambrus bátyám jeremiádjait.

En is ott ültem a kékabroszos asztalnál és mivel nincsenek hallásbeli defrektusaim: nekem is tudomásul kellett vennem, hogy Ambrus bácsinak espékes nyulgerincre sajjog az agyara.

A reggeli után Ambrus bátyám elment a hivatalba, Piroska a polgáriba, én meg a piac felé indultam.

Alig érek oda, hát látom ám, hogy az Or-

bán-torony tövében vagy ötven nyul fekszik a gyékényen.

Most az egyszer meglepet a bátyámékat, gondoltam és két szép nyulacsikát kiválasztva, a zsákmánynyul siettem hazafelé.

— Tegye be a konyhára ezt a két nyulat, — mondtam Borcsának, a szakácsnénak. — De nem kell elárulni, hogy ki hozta őket.

A mint jövök ki az előszobából, Málcsi nénémel találkozom a folyosón.

— No, vettem az öregemnek nyulat, — mondja örömmel a néni s mosolyogva lóbalja kezében a két nyulat, amit az egyik fűszerkereskedőnél vásárolt harminc koronáért.

Majd megpukkadtam a nevetéstől. Nem is tudtam egy szót se szólni, csak röhögtem és otthagytam Málcsi nénit a folyosón a két nyullal. Ő nyilván azt gondolta, hogy bizonyosan pillanatnyi elmezavar vett rajtam erőt, mert szánakozóan nézett utánam.

A nevetés okát csak akkor tudhatta meg, mikor a konyhába lépve, ott találta az asztal alsólapján az én két nyulamat.

No ez még nem lett volna nagy baj. Egy öt tagból álló családnál utóvégre előbb vagy utóbb elfogy a négy nyul.

A tulajdonképeni kalamajkát Piroska idézte elő.

Piroska tudniillik tíz óra után csak jön

kanéliküliek segélyezése idéztek elő és nem lekicsinylendő érdeme a vendéglősiparnak, hogy ezt a munkabéremelést, a fölös munkakerők munkába helyezését és a munkanélküliek segélyezését akként hajtotta végre, hogy azzal sem a szociális munkásságában amugy is tulterhelt sajtót és közönséget nem vette igénybe és a munkásmozgalmak kellemtelen következményeitől is megóvta. Ezekre a tényezőkre annyival is inkább szabad utalnunk, mert a vendéglősipar mindezt ugyanakkor tette meg, amikor a már hetek óta érvényben álló és előreláthatóan még továbbra is fennálló szeszkimézési tilalom folytán bevételének egyik legintegránsabb részétől s ezáltal üzleti kalkulációja egyik legfontosabb bázisától tökéletesen meg volt és meg lesz fosztva. Tarthatatlan a borárok ellen sűrűn hangoztatott panasz is, mert a vendéglősök legnagyobb része tudvalevően a háborus konjunkturák következtében túlmagasra felszökött árakon vásárolta azokat a borokat, amelyeket ma már ki, viszont azok, akik időközönként termelőktől és borkereskedőktől a ma már tényleg jelentékenyen alászállott árakon vásárolnák napi borszükségletüket, ezeket az olcsó borokat a vasuti összeköttetés elégtelensége és hiányossága következtében sem a fővárosba fel nem hozhatják, sem üres hordókat boráik átvétele céljából a vidékre ki nem küldhetik. Tehát kénytelenek szükségletüket helyben, a régi magas árakon beszerezni. E nyilatkozatunk szíves közlését kérve, fogadják a tek. szerkesztőség hiálás köszönetünket. Kiváló tiszteltet a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata nevében Gundel Károly alelnök, F. Kiss Lajos titkár.

Majd Gundel Károly írta a következőket:
— A cikkirő nagy általánosságban tartott

vádjai egynemelyikét bizonyítani képtelen lenne. Nem áll pl. az a vádja, hogy az élelmiszerek árának emelkedésekor nemcsak azoknak az ételeknek az árát emelték fel, amelyek nyersanyaga megdrágult, hanem minden ételnek az árát. Nem tudom, milyen élelmicikre gondol a cikkirő, mikor azt állítja, mert én bizony nem tudok élelmicikket, amelyek ára fel nem szökött volna. Téves az ürühsura vonatkozó beállítás is. Tény, hogy a vendéglők étlapján kedd óta csak elvétve szerepel az ürühsur. Ennek azonban nem a vendéglősök az okai, mert a maxímálás óta az ürü csaknem teljesen eltűnt a piacról, ami pedig kapható, olyan rossz minőségű, hogy vendéglőben asztalra tenni lehetetlen. A tészta árának leszállítását ma még, sajnos, hiába kívánjuk. A vendéglősök ugyanolyan horribilisen magas árakon vásárolják a zsír, vaját, lisztet, cukrot, sajtót, turót, mákot, diót s különösen a tojást (melynek darabjáiért ma már 1.40—1.50 K-t is kénytelenek fizetni, mint eddig. A tészta adagjának nagysága különben meg van hatóságilag állapítva s bárkinek módjában van meggyőződni arról, hogy e rendeletet betartják-e. (Ha ugyan mérleget hozhatna a zsebében. A szerk.) A vendéglősök sohasem hártották át társadalmi kötelezettségeiket a vendégeikre s ezt most sem teszik. Ezeknek a terheknek a felemlítése csak mellékesen történt s éppen annak kapcsán, hogy a vendéglősök nem siettek a munkásokkal kötött kollektív szerződésükben vállalt terheket a sajtó útján publikálni, hogy ezzel egy áremelést, vagy egy régi ár jogosulatlan fentartását indokolják. A vendéglősök egy része békeben is állandóan ó-bort mért s hogy üzletében állandóan jóminőségű ó-bort mérhessen, nagy pincét tartott. Ezek természetesen olcsón szer-

zett boraikat drágán adhattak el, míg a háboru folyamán drágán vett boraikat kénytelenek lesznek olcsón eladni, ha a borok ára — mint ez remélhető — le fog szállni. Az a vendéglős, ki a nyáron 12—14 K-val vásárolt jobb fajta borokat (50—60 K-val tokajit) örülhet majd, ha a borért a vételár felét, vagy harmadát beveszi. A vendéglősök másik része borkereskedőtől szerzi be szükségletét és így a borárok emelkedésekor szenvedett, mert az előbb említettek okozta konkurrencia folytán árait nem emelhetette olyan arányban, mint amilyen arányban a vételár emelkedése indokoltta tette volna. Ezek a vendéglősök ma is körülbelül 7—8—9 K-t fizetnek a borkereskedőknek boraikért, mert a vidékről borfelhozatal egyáltalán nincsen s a borkereskedők is csak tavalyi, drágán vásárolt boraikat adhatják el. Mihelyst a forgalmi viszonyok lehetővé teszik a szállítást s olcsó bor jön a fővárosba, a szabad verseny érvényesülni fog s a borárok is le fognak szállani. (Vederemo! A szerk.)

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévvízi gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használatnak, főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s ástesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba, Szőlid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

ám haza. Egy vén hordár csoszog utána. A hordár mindkét kezében egy-egy nyul.

— Piroska, az Istenért, csak nem vettél te is nyulat? — kiáltja Málcsi néni és gyűlöletes pillantással méri végig a hordárt és a két nyulat.

— De bizony nyulat vettem, mamám, — mondja Piroska. — Egy kis örömet akarok szerezni a papának. Kicsit drága volt ugyan a két nyul, de majd kispórolom az árát a cukrászon.

— Aztán mennyibe került ez a két izé? — förmed Málcsi néni a Piroskára.

— Husz koronát adtam darabjáiért. De nem sajnálom a pénzt, legalább egyszer jóllakik a papa nyullal.

— Hát most csakugyan jóllakhatik... Ide nézzél, szerencsétlen! Én is vettem kettőt, a Náci is vett kettőt, te is vettél kettőt. Eddig hárman kiadtunk már nyulra legalább száz koronát, — nyöszörgött Málcsi néni és majnem sirva fakadt.

— Ő azonban vajszivű asszonyosság lévén, hamarosan megbékült. Hanem bezzeg a szakácsnő, a Borcsu!

— Tüstént kiállok a helyből, naccsága, — rikoltzott a szakácsnő és a spárherd elé dobta a melleskötényét. — Nincsen az a pénz, amiért én hat nyulat megnyuzzak, ki-

bélezek és szétvagdoszak. Aztán egy hétig nyulat enni! Olyan nincs a fisonyérban!

Málcsi néni és Piroska minden ékesszóló képességüket kimerítették, hogy Borcsut lecsöndesítsék; de a felbőszült leányasszony csak dult-fult és ki tudja, mi történik, ha a posta csomagkézbesítője nem csenget az előszoba ajtaján.

— Egy nyulat küldtek a naccságaéknak Aszalóról. Tessék a szállítólevelet aláírni, — mondta a postás.

— Ember, elmenjen innen azzal a nyullal, ha azt nem akarja, hogy a két szemét kikaparjam! — rikkantotta Málcsi néni kékre-zöldre válva és becsapta a postás előtt az ajtót.

Hanem a postásnak is van magához való esze; ráakasztotta az ajtókilincsre a nyulat és ment a dolgára.

Most már a matezis szigoru törvényei szerint hét nyul holtfeleme várta a sorsát a Csesznik-család otthonában.

Hogy mit művelt a konyhán a három nő, Málcsi néni, Piroska és a megvadult Borcsu; azt voltaképpen tudni nem lehet. Hogy nem ment a dolguk simán, abból lehetett következtetni, hogy időközönként tányér csörömpölése, láрма és sírás hallatszott ki a folyosóra. A felfordult világnak csak a déli harangszó vetette végét.

Délben hazajött Ambrus bácsi. Gömbölyű orcával, büszkén totyogott a folyosón és egy papirba göngyölt hosszú csomagot tartott a jobbkarján.

— Mit hoztál Ambrika? — kérdezte tőle kisírt szemmel Málcsi néni.

— Találd ki angyalom, — felelte litkolózva Ambrus bácsi.

— Talán egy vég selyem?

— Nem. A selyemnél is többet ér, amit én hoztam.

— Egy süveg cukor?

— Ki vesz cukrot, mikor nyulat is vehet az ember.

— Jézus segélj! Nyulat vettél Ambrus?

— Nagyon olcsón jutottam hozzá. Potonáron. Tizenöt kroncsiért vettem az Orbántorony mellett egy paraszttól.

— Végem van! Orvost! Orvost! — hörögtte Málcsi néni és lerokadt a szőnyegre.

*

Ambrus bátyám másnap nekem ajándékozta a vadászkosztümjét és a duplacsövű mákszöröt. Azt mondta, hogy többé nem megyen vadászni. Élő nyulat se akar többé látni, annál kevésbé holtat.

Málcsi nénemet szegényt elöntötte az epe. Két hétig feküdt betegen. Azóta ki se szabad előtte ejteni ezt az ártatlan szócskát: nyul.

Vagyonadó.

Irta: Secundus.

A vagyonadó, mely a jövedelemadóval együtt lett megállapítva és mely a jövedelemadóval együtt vettetik, nem tévesztendő össze azon egyszeri vagyonadóval, melynek bevezetése tervébe van véve. Mindenesetre ezen vagyonadó megállapítása idején adó alá vont vagyon fogja képezni alapját a később kivetendő egyéni vagyonadónak.

Míg ezen vagyonadó célja a folyó kiadások fedezése az egyéni vagyonadóval a háború okozta kiadások egyénre való törlesztése célzta. A mostani vagyonadó évenként vettetik ki, az egyéni vagyonadó gyűszersmindenkorra szól, egyszer kell fizetni, ha mindjárt több éven keresztül.

Adóköteles vagyonnak tekintendő: Ingatlanok, összes tartozékaival, velük összekötött jogokkal, ha pénzbélelileg megbecsülhető értékük van. Tartozék alatt mit kell értenünk, nagyon nehezen határozható. A magánjog azt mondja, hogy tartozék alatt oly dolgokat kell érteni, melyek az ingatlan gazdasági céljának szolgálnak, oly szoros kapcsolatban állanak az ingatlannal, hogy mindenki ahhoz tartozónak tartja. Ilyen például a mezőgazdasági épület, kert, park, villamosvilágítás, cséngő, lift. Az ingó vagy ingatlan vagyonban fekvő üzemi vagy üzleti tőke, valamint egyáltalában a tőke vagyon. Továbbá egyéb ingó vagyon, mint kocsik, ló, autók stb. De nem tekinthető vagyonnak a butor, ruházat, fehérnemű, műtárgyak, könyvek és egyéb házi eszközök.

Tőkevagyon alatt kell érteni. Mindennemű akár a belföldön, akár a külföldön fenálló kamatozó vagy nem kamatozó tőkekövetelést, tekintet nélkül arra, hogy azokról okirat állítatik ki vagy sem. Bel vagy külföldön elhelyezett takarékbetétek, kölcsönkötvények, záloglevelek, részvények és más értékpapírok tőkeértéke. Különféle jogok tőkeértéke. Bel vagy külföldi pénznemek, arany, ezüst készpénz.

Vagyonadót kötelesek fizetni a fent felsorolt vagyonuk után. A belöldön lakó magyar állampolgárok, ha az országban laknak vagy ha állandóan nem is laknak, de itt rendes lakásuk van. A külföldön lakó magyar állampolgárok a magyar szent korona területén levő vagyonuk után.

Vagyonadó alá tartoznak azon külföldi állampolgárok, ha legalább egy évig egyhuzamban itt laknak, vagy jövedelemszerzés céljából itt huzamosabb ideig tartózkodnak. De vagyonadót kötelesek fizetni pl. csődtömegek, hagyatékok, tehát oly vagyonok melyek a kivételes idején bizonyos okból még megosztva nincsenek, vagy melyek felett a rendelkezési jog törvényszerűen korlátozva van.

A közös háztartásban élők vagyonadójáról ugyanazon rendelkezések állanak fenn, mint a jövedelemadónál, tudniillik, hogy a mennyi a családtagok jövedelme a családfő jövedelmével számítandó úgy a vagyonadónál is, miért is itt mellőzzük ennek ujiból tárgyalását, hanem utalunk a vonatkozó fejezetre.

Menüsek a vagyonadó fizetése alól azon személyek, kiknek nincs oly adóköteles tiszta

vagyonuk, melynek értéke a 20,000 koronát (régebbi törvény 50,000 korona volt) meghalad. Adómentes tehát minden vagyon az esetben, ha tiszta vagyon értéke, vagyis minden számbavehető adóköteles vagyonrész összértékéből levont tőketartozások után mutatkozó adóalap a 50,000 koronát meg nem haladja. Itt jegyezzük meg, hogy a közigazgatási bíróság egyik legújabb döntvényében kimondta, hogy ha a vagyon csak 50,000 korona nem adóköteles. A törvény azonban kimondja, hogy más mint a vagyonadó törvényben meghatározott adómentesség nem létezik, tehát az egyenesadó törvényekben egyéb adónemeknél biztosított állandó vagy ideiglenes mentesség itt nem érvényesíthető.

Az adó alá eső vagyon az adóbevallás időpontjában meglévő átlaga szerint kell a félnek bevallani. A bevallás után az adónak elsőfoku megállapításáig beállott vagyoni változásokat az adó megállapításának kell figyelembe venni, akár az adóköteles igazolja a változást, akár a pénzügyi hatóságnak jut tudomására. Az a körülmény, hogy az adóköteles vagyonnak csak értéke van, de jövedelme nincs, sem a bevallást, sem az adócsont nem érinti. Az ilyen vagyon is adóköteles.

Az adóköteles vagyon megbecsülésénél annak átlagos forgalmi értéke irányadó. Az átlagos forgalmi érték, az az érték, amelylyel az illető vagyontárgy önmagában véve minden birtokosra nézve személy különbség nélkül egyaránt bír.

A háború folytán beállott rendkívüli és időleges értékelések a forgalmi érték megállapításánál figyelembe nem vehetők; következésképpen a háború tartama alatt rendszerint az az érték veendő, amelylyel az illető vagyontárgy az 1914. év első felében bírt. Mégis kivételt képez és a háborus értékek szerint becsülendők a háború alatt vett ingó és bányavagyon, valamint a háború alatt keletkezett vagy fejlesztett üzem.

Oly üzemeknél vagy üzleteknél, hol szabályszerű üzleti könyvek vezettek, a vagyonállapot a mérleg és számadás szerint állapíttatik meg.

Az adóalap kiszámítása úgy történik, hogy az adóköteles vagyonrészek összértékéből az adóköteles fenálló tőketartozásai levonandók. A tőketartozás levonása után mutatkozó tiszta vagyon érték az adóalap.

A vagyonadó fokozatok szerint van megállapítva. 60 koronánál kezdődik és 4,000,000 koronánál 24,000 korona az adó. Ezen vagyonon 0,6% fizetendő olyképp, hogy a fokozatok 100,000 koronánként emelkednek s minden megkezdett fokozat teljes 100,000 koronának veendő.

A megállapított vagyonadóból azonban levonandó a jövedelemadónak azon része, mely a vagyonadóban megadóztatott vagyontárgyakból eredő jövedelemre esnek. Azonban ezen levonás 75%-nál nagyobb nem lehet, tehát a vagyonadó 25% okvetlen fizetendő.

Azon adózók pedig, kik jövedelemadó fizetésére nem kötelesek a vagyonadónak csak felét fizetik.

A már jogerősen megállapított adó utólagosan is megfelelőleg helyesbíthető, ha a

fél hiteltérdelemleg igazolja, hogy a jogerős adóalap vagy annak jövedelme rendkívüli okokból legalább 30%-kal csökkent.

Az ilyen helyesbítésre irányuló kérelmek legkésőbb a megtörtént adókövetésre következő év január hó végéig az illetékes pénzügyigazgatásnál kell beadni. A kérvény fellett az adófelszámamlási bizottság határoz, melynek határozata ellen a kir. közigazgatási bírósághoz lehet panasszal élni.

Kávés, mint detektív,

Egy tolvaj cseléd reggel pezsgőzni akart a »Cirkvenica«-ban. Hétfőn reggel fél hét órakor feltűnő ruhába öltözött, nagy tollas kalapu nő jelent meg a Thököly-utón lévő Cirkvenica-kávéházban. A pincéernél teát rendelt, majd azt elfogyasztva, egy üveg pezsgőt akart hoztatni. A különös rendelésre maga a kávéház tulajdonosa, Reichert Manó ment a feltűnő viselkedésű nő asztalához és közölte vendégével, hogy a szesztilalom következtében nem szolgálhat pezsgővel, szigorú büntetésnek tenné ki magát, ha megszegné a rendeletet. A különös viselkedésű vendég erre kinyitotta a retiküljét és egy ezer koronást vett ki s azzal a kijelentéssel nyugtatta a kávés felé, hogy biztosíték gyanánt hajlandó letétbe helyezni, ha netalán a pezsgő felszolgálása miatt kellemetlenségei lennének. Reichert látta, hogy a retikül tele van százas és ezres bankjegyekkel és mint-hogy korai vendégének egész megjelenése és viselkedése gyanus volt előtte, telefonon felhívta a főkapitányságon Szarka László detektívet, aki rövid idő múlva megjelent a Cirkvenica-kávéházban és igazolásra szólította fel a költséges seljermuhás dámát. A leány elmondta, hogy Ehrenberger Kreszenc érsekújvári születésű cselédleány és Káldor Henrik főhadnagynál Remete-utca 38. szám alatt állt szolgálatban. Hajnalban megkaparintotta a főhadnagy értékeit tartalmazó kasszáját, azt feltörte és magához vette az értékeket, azután felöltözött urnője ruhába és lement a kávéházba reggelizni. A leány táskájában 45,000 korona készpénzt találtak ezres bankjegyekben, továbbá két egyenkint 20,000 koronáról szóló takarékpénztári könyvet és tíz darab ezer koronás hadikölcsönkötvényt. A cselédleányt a detektív bekísérte a Keleti pályaudvar őrszobájába, majd onnan a főkapitányságra, ahol letartóztatták.

*

Igy lehet a kávés detektív is; legalább is nagy segítségére lehet a detektív-testületnek.

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító, Ferdinánd Bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43-31. és József 39-88. Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr Isván-utca 7. Telefon 11-48.

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk előfizetőinknek, hirdetőinknek és minden olvasónknak.

A nyugdíjgyesületből.

Jegyzőkönyv.

Felvételeit a »Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesülete« Igazgatóságának folyó 1918. évi november 29-én d. u. fél 5 órakor az Egyesület központi irodájában megtartott rendes havi ülésén.

Jelen voltak: Bokros Károly elnök, Kőváry Jenő, Szántó Ferenc, Frenreisz István, Páris Vilmos, Kittner Mihály igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok.

Elmaradását kimentette: F. Kiss Lajos. Elnök az ülést megnyitja a jegyzőkönyv vezetésére felkéri Páris Vilmos urat, hitelesítésére pedig Kittner Mihály urat.

Titkár felolvassa a múlt havi ülés jegyzőkönyvét, melyet az Igazgatóság észrevétel nélkül hitelesít.

Titkár bemutatja a választmányok elszámolását: a budapesti választmány november havi elszámolása szerint a bevétel 1763 korona 30 fillér, a folyósított nyugdíjakkal együtt 1762 korona 37 fillér volt. Csekkszámára beküldetett 93 fillér.

A pozsonyi választmány november havi elszámolása szerint a bevétel 476 korona 70 fillér, a kiadás 56 korona 90 fillér volt. Csekkszámára beküldetett 419 korona 80 fillér.

A szombathelyi választmány november havi elszámolása szerint a bevétel 610 korona 06 fillér, a kiadás a folyósított nyugdíjakkal együtt 114 korona 99 fillér volt. Csekkszámára beküldetett 495 korona 07 fillér.

A kassai választmány november havi elszámolása szerint a bevétel 206 korona 20 fillér, a kiadás 20 korona volt. Csekkszámára beküldetett 186 korona 20 fillér.

Igazgatóság a választmányok elszámolásait jóváhagyólag tudomásul veszi.

Titkár jelenti, hogy a Postatakaréktól a Magyar Banknál levő folyószámlára 3500 korona utalható át.

Tudomásul szolgál.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárrja.

K. m. f.

Hitelesítik:

Páris Vilmos s. k. Bokros Károly s. k.

Apró hírek.

Eltélt kávé. Horti Károlyt, a Népopera-kávéház tulajdonosát, aki a szeszkiméresi tilalom ellenére borsodot szolgáltat fel és hét koronát kért adagjáért, dr. Gágel János rendőrkapitány 5 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

Megbüntetett nagyvendéglős. Wágner Vilmos Andrassy-uti nagyvendéglőst a VI. kerületi kapitányságon ezer korona pénzbírságra ítélték, mert csak kilenc koronás menüt adott, ezenkívül jegyre hat korona helyett hat korona harminc fillérért adta a menüt.

Peszgőzész teácsészéből. A VIII. kerületi kapitányságon ma tárgyalta dr. Páll Béla rendőrfogalmazó a Bodó-kávéház szeszkihágási ügyét. November 23-án ugyanis Richter Károly rendőrfelügyelő észrevette, hogy a Bodó-kávéházban a kasza mögött a pincérek a szigorú szesztilalom ellenére is pezsgős palackokat nyitogatnak és a pezsgőt teácsészékbe öntve szolgálják fel a vendégeknek. Ugyanezen az estén a teát rummal és konyakkal vitték az asztalokhoz. Bodó Adolf kávé azzal védekezett, hogy pezsgőt csak barátainak szolgáltatót fel és fizetést nem fogadott el érte. Dr. Zólyomi rendőrtanácsos a mai tárgyaláson Bodó kávést öt napi elzárásra és kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt kávé felebbezett.

Elítélték a Télikert vendéglőseit. A VI. kerületi kapitányságon ma tárgyalták a Télikert vendéglőseinek árdragítási ügyeit. Berger Henrik, a Télikert vendéglőjének mostani bérleje, ugyanis a fennálló rendelkezések ellenére bécsiszeletet szolgáltatót lő és 20 koronát kért egy adagért. Száz korona pénzbüntetésre ítélték. — Goór Lajosné született Vabits Lujzát, aki még Berger előtt bérelte a Télikert vendéglőjét, azért, mivel a salátát és kóritést drágán számította, 200 korona pénzbüntetésre ítélték. A két vendéglős megnyugodott az ítéletben, az Arvizsgáló Bizottság kiküldött szakértője azonban súlyosbításért felebbezett.

Szomorú hírek ezek. Igen, igen boldogok volnánk, ha ilyen hírekről nem kellene tudomást vennünk és adnunk. Tudjuk, ha, súlyos helyzetben vannak szaktársaink, mégis kérjük őket: tartsák meg a rendeleteket.

Megrendszabályozzák a záróra ellen vétőket. A főkapitánysághoz több jelentés érkezett, hogy a kávék között igen sokan nem tartják meg az este tíz órai zárórát és délelőtt tizenegy és déli egy óra között is kiszolgálják a vendégeket, holott az utóbbi időben szellőztetni kellene a helyiséget: ilyenkor a vendégeknek a helyiségben való tartózkodása meg van engedve és csak kiszolgálni nem szabad őket. Azok ellen a kávék ellen, akik az esti zárórát és a délelőtti szellőztetési parancsot nem tartják meg, a főkapitányság most erélyes eljárásra készül. (Türelem, kitartás és vigyázat!)

Üzletvezető

elsősorú referenciákkal, úgy mint: Nemzeti Casino (Park club), Udvari kávéház, vasuti vendéglő Ruttká, stb., harctérről jövet, megfelelő állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

MI AZ UJSÁG?

A katonai kincstár vagyonának megmentése a nemzetgazdaság részére. A debreceni kereskedelmi iparkamara — táviratilag és telefonon is összeköttetést keresett az illetékes minisztériumokkal, hogy a katonai anyagraktárak készleteinek ötletszerűen és egyoldalú intézkedésekkel kerüljenek értékesítés alá, hanem úgy használtassanak ki e készletek, hogy a nemzetgazdaság szempontjai tekintetbe jöjjenek. A kamara előterjesztéseinek első része már elintézését nyert a hadügyminiszter intézkedésében, amennyiben a kerületi katonai hatóságokat utasította, hogy e vagyonok felett megalkotandó vegyes mozgó bizottságok őrkdjenek s ezekbe a bizottságokba a katonai képviselőkön kívül a kamara kiküldöttjei is illeszkedjenek bele. E bizottságoknak feladata leendő, hogy a nyersanyag, fegyvertármányok, gépek és más készletek felett a hadügyminiszterhez intézendő javaslatokban rendelkezési irányokat adni s az esetleg tapasztalt visszaélések felett a megtorlások módjára előterjesztéseket tenni. A kamara teljes felkészültséggel várja a békére való átmenet e legfontosabb kérdésében a kerületi parancsnokság intézkedéseit s kidolgozott kész programmal indul el ellenőrző útjára.

Újabb rendelet. Azokat az italmérő üzleteket, amelyek meleg ételeknek vendéglőszerű kiszolgáltatásával nem foglalkoznak, amennyiben továbbmenő megszorítást tartalmazó rendelkezések vannak hatályban, ezeket érintetlenül hagyva, szombaton délután két órától hétfő reggeli hat óráig állandóan zárva kell tartani. A vendéglők a következő bekezdésben foglalt kivétellel szombaton este tíz óráig, vasárnapon délelőtt tíz órától délután három óráig és este hat órától tíz óráig tarthatók nyitva. A vasuti és hajdalmásokon vendéglők a munkaszüneti napon és az azt megelőző estén az illetékes hatóság által megállapított idő alatt tarthatók nyitva. A valamely város vagy belterületétől legalább öt kilométerre eső fürdő-, üdülő- és kirándulóhelyeken vendéglők a munkaszüneti napot megelőző napon este tíz óráig, a munkaszüneti napon délelőtt tíz óráig tarthatók nyitva. A december 31-éről január 1-ére virradó éjjel a vendéglők és kávéházak éjjel után egy óráig tarthatók nyitva. A nyitvatartás ideje alatt vendéglőkben bort és sört úgy az étkezőhelyiségben, mint azon kívül leendő elfogyasztásra is ki szabad mérni, ellenben égetett szeszes italokat csak az étkezéssel kapcsolatban, az étkező helyiségben leendő elfogyasztásra s ezen korlátok között is csak olyanokat szabad kimérni és elarusítani, amelyek eredeti palackozásban kerülnek forgalomba. Kávéházakban vasárnapokon és a december 31-éről január 1-ére virradó éjjel, a cukrászládkban pedig vasárnapokon szeszes italokat az alatt az idő alatt szabad kiszolgáltatni, amely idő alatt azok kimérése a jelen szakasz előző bekezdése értelmében a vendéglőkben meg van engedve. Az előző bekezdésnek az égetett szeszes italokra vonatkozó korlátozása a kávéházakra és cukrászládkra is kiterjed. A jelen szakaszban a szeszes italok árusítására vonatkozó rendelkezései csak annyiban lépnek hatályba, amennyiben a továbbmenő megszorítást tartalmazó rendelkezések érvényüket veszítik.

A tanács a Szilveszter-napi ital ellen. A főváros tanácsa ma délelőtt Bódy Tivadar polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a mult

Megszálló katonaság számlája

A hadügyminiszterium értesítette az ipartársulatot, hogy azon esetben, ha a megszálló katonaság vendéglőben, szállodában számlája kifizetését megtagadná, úgy az illető üzlettulajdonos, akár szóbelileg, akár írásbelileg jelentse be az esetet a hadügyminiszteriumnak és onnan folyósítják majd a felmerült követelést.

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészet a Villányi pezsgógyár és borpince részv. társ. elsőrendű országsszerter bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Budapest, IV. kerület, Váci-u. (Piaristálpalotája) a Magyar Agrár- és Járadekbank R.-t. fiókja. - Központi iroda: Budapest, Nádor-u. 16

tanácsülésről elmaradt tárgyakkal foglalkozott. A tárgyalás során egy külső tanácsag indítványt tett a szesztilalomnak Szilveszter éjjelére történő felfüggesztése tárgyában. A kormány ugyanis elrendelte, hogy Szilveszter éjjelén bort és sört szabadon, égetett szeszt pedig eredeti palackozásban lehet árusítani. Az indítvány kapcsán a tanács elhatározta, hogy felterjesztésben kéri a népkormánytól e kivételes rendelkezés visszavonását, rámutatván azokra a veszedelmekre, melyekkel a szesztilalom felfüggesztése éppen ezen az éjszakán mind a műveltebb, mind az egyszerűbb osztályokhoz tartozóknál járhat.

A kávécsók és pincérek harca. A budapesti kávé ipartársulat, mint a lapok megírták, Reiner Mór elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen bejelentették a pincérek követeléseit. Megjegyezte, hogy a választmány »megdőbent a követelések hallatára«, de kényszerhelyzetben lévén, ajánlja azoknak elfogadását. Bejelentette, hogy miáltal a tárgyalások folytak, a pincérek betörték a kávécsók állasközvetítő irodájába, amely tíz éve közmegelegedésre működik és ott mindent összevontak. Az ipartársulat erre a rendőrséghez fordult, amely azt felelte, hogy segítséget nem adhat, hanem ajánlja, hogy zárják be az irodát. Végül bejelentette azt is, hogy a kávécsók két hónapi cukorszükségletét, tizenegy vaggont a nagyszombati cukorgyárban lefoglaltak. A kávécsók most kénytelenek a cseh-szlovák államtanácsal tárgyalásba bocsátkozni a cukor átengedése végett.

A marhahús ára. 156,091 918—VIII. tan. A tanács az Országos Közélemezési Hivatalnak a központi árvizsgáló bizottság javaslatára kiadott rendelete alapján ezennel közhírré teszi, hogy az úgynevezett szabadforgalmu (extrem) marhahúsról nézve a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló, úgynevezett kiskereskedelmi forgalomban a következő tájékoztató (irány) árak állapítottak meg:

I. minőség: Vesepecsenye tisztítva (oldalhus nélkül) kg.-kint 24 K. Vesepecsenye (tisztítatlan, első lebenynyel és csonttal), felsál, rostélyos, hátszín, külön-külön s együtt a vesepecsenyével is, (angolos), fartó, lapocka, tarja, puhahátszín, lágyhús, vesepecsenye-lebenye bőr nélkül és bármilyen néven nevezett, a II. és III. minőségben kifejezetten fel nem sorolt husrészek, továbbá a nyelvgarattal 18 K.

II. minőség: Szegy, csontoldalas, lábszárhus, mócsing, nyakhus, kicsontozott fejhus, nyelvgarattal és farkhus (uszály) 14 K.

III. minőség: Levescsont 2 K.

Ezek az árak 1918. évi november hó 29-étől további intézkedésig érvényesek és csak a szabadforgalom tárgyát képező legjobb minőségű extrém húsról vonatkoznak, a kevésbé jó minőségű hus csak a fent megállapított áraknál aránylag olcsóbb áron árusítható.

A megállapított áraknál magasabb árakat sem kicsontozás vagy darálás, sem csomagolás, sem más címen követelni vagy fizetni nem szabad.

A hus kimérésére nézve a főváros által 1888. évi július hó 5-én 671/1888. kgy. szám alatt alkotott szabályrendelet 3. §-ának rendelkezései irányadók, melyek értelmében hus gyanánt csak a husrészek és a husban levő, attól elválaszthatatlan csontok árusíthatók; a hústól elválasztható csontok, nevezetesen a fej- és lábcsonatok, továbbá a belső és egyéb kevésbé értékes vagy kevésbé élvezhető részeket, mint: vese, máj, tüdő, lép, sziv, tőgy, pacal stb. a hus súlyába beszámítani, vagyis ahhoz nyomtatékként adni nem szabad, ezeknek csakkülön minőségként az ezekre nézve megállapított hatósági árakon való árusítása van megengedve.

A szállodások, vendéglősök, kocsmárosok, intézmények és intézetek és egyéb tömegfogyasztók, kik egyszerre nagyobb mennyiségű húst szereznek be, ezen rendelet értelmében közvetlen fogyasztóknak tekintendők.

A szabadforgalmu (extrem) hus árusításával foglalkozó mészárosok, szövetkezetek stb. tartoznak ennek a hirdeteménynék egy-egy példányát az üzletben (elárusítóhelyen) szembeöltő módon, valamint az üzlet (elárusítóhely) ajtaján, ablakán vagy kirakatában, szóval olyan helyen, hogy az kívülről is jól látható legyen, kifüggeszteni; a hirdeteménynék 2—2 példányát az e célra a közbiztonság igazgatóságánál díjtalanul megszerezhető.

Ezek a rendelkezések a hatósági (akció) marhahús árusítására vonatkozólag érvényben levő rendelkezéseket nem érintik.

Aki a fenti rendelkezések ellen vét, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és a m. miniszteriumnak 3678 917. M. E. számú rendelkezés 28. §-a alapján hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ha megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, amit a tettes cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetés kétezer koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet, ismételt vagy súlyosabb beszámítás alá eső esetben pedig a hatósági engedély (iparigazolvány) megvonásával is járhat.

Budapest, 1918. november 27.

A Főváros Tanácsa.

Hadköteles egyéneket tilos alkalmazni. Vettük a következő rendeletet s felhívjuk a vendéglős és kávécsók — kellemtelenségek elkerülése végett — a hadköteles egyéneket nyomban elbocsájtani. Másolat a 48. Pr. 31—1918. H. M. számhoz. Valamennyi gyároshoz, iparoshoz, kereskedőhöz, intézethez, vállalkozóhoz, minden munkáltatóhoz! A népköztársaság akarataiból az öt legfiatalabb korosztálynak (azoknak, akik 1896-tól 1900-ig születtek) a népköztársaság rendjének és tisztaságának fentartására be kell vonulnia. Gyárban, műhelyben, üzletben, irodában nem szabad alkalmazni senkit, aki e katonai kötelezettség alá tartozik s a Népköztársaság a legszigorúbban fogja

megbüntetni azt a munkaadót, aki e rendelkezést megszegi. Minden gyáros, iparos, kereskedő, pénzügyes, vállalkozó, szóval minden munkáltató 24 órán belül levélben bejelenti a Hadügyminiszteriumnak, hogy alkalmazottjai közül kiket utasított a katonai szolgálat azonnali megkezdésére s hogy az illetők — névszerint felsorolva — hova vonulnak be. Ezt a bejelentést a posta díjmentesen továbbítja. Nem vonulnak be a testileg alkalmatlanok és egyedül azok, akiknek föltétele megérvényben van. A kereskedelmi miniszter nevében is. A másolat hitelű: Budapest, 1918. november hó 26-án. Aláírás irodai: Magyar hadügyminiszterium. 48. Pr. sz. 31 1918.

Minden kereskedelmi és iparkamara-hoz. Állomáshelyeiken. Budapest, 1918. november hó 26-án. A kereskedelmi miniszter ural egyetértően rendeletet adtam ki, amely munkaadókat felhívja, hogy a Népköztársaság akaratából katonai szolgálata köteles öt korosztályba tartozó férfiakat ne alkalmazzanak. Felkérem a (cimet), hogy e rendelet a kamara területén levő valamennyi gyárossal, iparossal, kereskedővel, intézettel, szóval minden munkáltatóval haladéktalanul közölni sziveskedjék. Bartha s. k. hadügyminiszter.

A vendéglői árak leszállítása. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a husárak csökkenésének figyelembe vételével újra szabályozta a vendéglői és kávéházi étkezési árakat. Az árvizsgáló bizottság kötelezte az összes vendéglősöket és kávéháztulajdonosokat, hogy 1918. december 9-től kezdődőleg a marhahusból készült összes húsételek árát huszonöt százalékkal, az ürü- és birkahusból készült ételek árát ötven százalékkal, a virsli árát husz százalékkal és a főzelék és egyéb köretek árát pedig tíz százalékkal szállítsák le. A vendéglősök az új árakat szigorúan betartsák, mert visszaélés esetében nemcsak elzárással vagy pénzbüntetéssel, hanem a hatósági engedély megvonásával is fogja büntetni a vendéglősöket és kávéháztulajdonosokat az árvizsgáló bizottság.

A mulatóhelyeken megszegik az alkoholtilalmat. Az alkoholtilalmat a népkormány hazafias indokból, a közrend megóvása céljából rendelte el. Tehát nem egyszerű kihágás, hanem hazafiság kérdése most, hogy ezt a tilalmat mindenki respektálja. Ennek ellenére a legtöbb mulatóhelyeken kijátszák a tilalmat; a mulatók zárt különhelyeikben vigan szolgálják föl a drága szesz italokat. Így történt a Kristály-palota című mulatóban is, ahol e hó 21-én egy párholyban egy dözsölő társaságnak pezsgőt szolgáltattak ki. A VI. kerületi kapitányságon az alkoholtilalom megszegése miatt a mulató Wertheimer Lajos nevű tulajdonosát öt napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte és eljárást indítanak a tilalmat megszegő artistanók ellen is.

Degré Vilmos úr, az Árvizsgáló Bizottság elnöke így nyilatkozott egy hírlapíró előtt róla: Eddigi rendeleteinknek a végrehajtása körül az utóbbi időben igen sok szomorú tapasztalatot tettünk. Így a legutóbbi napokban becértém az összes budapesti vendéglősök és kávéházak étlapjait. Kiderült ezekből, hogy a vendéglősök alig törődtek az Árvizsgáló Bizottság legutóbbi rendeletével, megállapított árainkat több száz vendéglős tullepte. Mindezek ellen meg fogjuk tenni a feljelentést és kérni fogjuk szigorú megbüntetésüket.

A szegedi vendéglősökben mérlegelnek az adagok lenérésére. Temesváry Géza helyettes főkapitány szigorú intézkedésekkel igyekszik rendet teremteni a vendéglősökkel szemben. Már napokkal ezelőtt az összes vendéglősök ellen kihágási eljárást indított, mert a vendéglősök tul-

UJ ÉVI üdvözlési díjak

Kérjük olvasóinkat, hogy az újévi üdvözlési díjakat, ami ma **15 és 30 K,** a nagyságnak megfelelően, — hozzánk lehetőleg postafordultával beküldeni sziveskedjenek. — Eddig már sokan előfizettek az üdvözlésre és még azok díjára számítnak, akik minden évben jelentkeztek.

„TOKAJI BORTERMELŐK TÁRSASÁGA R. T.“

pincészetek Tokaj — Sárospatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R. T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

lépték a megállapított étlapárakat. Most pedig újabb rendeletet adott ki, amelyben meghagyja, hogy minden egyes vendéglős köteles az étteremben mérleget felállítani, amelyen a vendégeknek jogukban áll az adagokat lemérni. A főkapitány kijelentette, hogy aki rendelkezéseinek ellenszegül, attól megvonja az iparendélyt és kongháját hatósági üzemé alakítja át.

Cukorkivitelei tilalom. Horvátországban. A horvát hivatalos lap a közlémezési biztos rendeletét közli, amely a cukornak a Szerb-Horvát-Szlavon országok területéről való kiszállítását megtiltja. Az ország határain belül is csak szállítási igazolvánnyal lehet szállítani.

A lámpabél legmagasabb árai. A kereskedelmiügyi miniszter bőr- és textilügyi meghatalmazottja a lámpabélek legnagyobb árát a következőleg állapította meg a kiskereskedelemben: 3. sz. lámpabél méterenként csomagolással együtt 17 és fél fillér, 5. sz. lámpabél méterenként csomagolással együtt 29 fillér. 8. sz. lámpabél méterenként csomagolással együtt 39 fillér. 11. sz. lámpabél méterenként csomagolással együtt 59 fillér.

Szőlősgazdák a földművelésügyi miniszternél. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének küldöttsége megjelent Buza Barna földművelésügyi miniszternél, hogy kívánságait a földbirtokreformról szóló törvény megalkotásánál előadja. A küldöttség megnyugtatót kívánt arra nézve, hogy a szőlők fel nem osztásának elvét akkor is respektálni fogják, ha egyik-másik szőlő a birtokmaximumot meghaladná. Fölhívta végül a miniszter figyelmét arra, hogy a szőlősgazdák a jövő évi rézgalic, szénkének, kénpor és műtrágya beszerezhetősége iránti érdeklődnek és ebben az irányban megnyugtató nyilatkozatot kérnek. Buza Barna földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a földosztás a szőlőre nem fog kiterjedni. Oly szőlők, melyek eddig is mezőgazdasági üzemmel kapcsolatosak voltak, ezentúl is a szőlőn kívül bizonyos gazdasági területet helyben vagy másutt megtarthatnak. Kijelentette a miniszter, hogy a szőlők jövő évi rézgalic szükséglete emberi számítás szerint biztosítva van és gondoskodás történt, hogy a szőlősgazdák kénytelen és műtrágyát kapjanak.

A felszámoló hadügyminisztérium nem fizet. A volt közös hadügyminisztérium főszámoló bizottsága közli: A közös fizetőeszközök hiánya következtében hadiszolgáltatásokért járó összes fizetéseket, valamint a meggyezés után megállapított utalványbevételeket és kifizetéseket a katonai pénztáraknál megszüntetik, amíg az ügyek elintézésére az egyes nemzeti kormányok közös meggyezés alapján rendeleteket nem bocsátanak ki.

Megszűnt a központokat ellenőrző hivatal. A központokat leszerelő kormánybiztosság hatáskörét a kormány tudvalevően lényegesen kibővítette. A rendelettel egyszersmind megszűnik a Háborús Gazdasági Szervezeteket Ellenőrző Állami Hivatal is.

Balatonvidéki borértékesítő és kereskedelmi Rt. (Balatonboglár) cég alatt 200.000 K alaptőkével (200 drb. 1000 K. n. é. részvény) új vállalat alakult Balatonbogláron. Az igazgatóság tagjai: Ritzing János dr., Tevely Béla dr., Lutz Sándor, Littke József, Sulgok Ignác és Berzsenyi Sándor.

Tudja meg, hogy a valódi angol-rum, ecet-különlegesség, vaspap, pergamentpapír, borkősav-olaj, pálinka és rumesszenciák legolcsóbban kaphatók: Ingusz és Társánál, Budapest, V., Visszegrádi-u. 17.

A szerkesztő postája.

Minden olvasónknak. Lapunknak ezt a számát a karácsonyi ünnepekre jelentettük meg. Jó, boldog, vidám, hívő ünnepet kívánunk itt is minden támogatóknak.

R. S. Csak jöjjön. Szívesen várjuk és látjuk. — **H. T.** Mi legyen üzleti elve? Becsületesség, rend, pontosság, tisztaság s ma — a rendeletek szigorú megtartása. — **K. M.** Mi mindent megértünk. Megértjük azt is, hogy milyen nehez egy kollégánknak megtagadni, ha — a törzsvendég rendelet-ellenes dolgot kér, kíván, követel. Mi hát — meg is bocsátunk kollégáinknak. De a közönség, az újság, és a rendőrség nem bocsát meg semmit. Nincs más tehát hátra: meg kell tartani a rendeleteket! — **W. L.** Köszönjük buzgóságát. A 10 új előfizetőnek küldjük a lapot. Hasonló buzgó előfizetőkre volna szükség az ipar érdekében is.

Főszerkesztő: Gyökössi Endre dr.

Fővárosi Sörfőző

R.-T. Kőbányán

már az első évben
248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben söreink kitűnő minőségét.

LITTKE L.

pezsgőbörgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége, Salvator Lipót ő cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálókocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC”, „CASINO EXTRA SEC” „FORENLAND” (savanykás) „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélkül.)

250 hektoliter kecskeméti ó-bor

szabadkézből azonnal eladó.
A bor Ujpesten van lepincézve.
Érdeklődőknek forduljanak
Ujpest, István-ut 6. sz. Borraktár.
Telefon 141—54.

Központon, két vasutállomás között, jömenetelű

vendéglő

szobákkal, teljes berendezéssel 14000 tót és magyar lakossal bíró községben

eladó.

Ertekezni lehet a tulajdonosnál
Miskoj János, Tótkomlós.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely újévtől kezdve 51-ik évfolyamában, hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismereti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat is, minden kétséget kizárólag a legsokoldalúbb és legértelmesebb szőlészeti újság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé teszi. A

Borászati Lapok

a „FRUCTUS” a Gyümölcsértékesítő és Szeszfőző Szövetkezetek Központja, mint szövetkezet hivatalos lapja.

Laptulajdonos

Szerkesztésért és kiadásért felel:

Dr. Baross Endre

Dr. Druckner Jenő

A lap előfizetési ára 1 évre 48— K, fél évre 24— K, negyedére 12— K.

M u t a t v á n y s z á m o t

3 héten át készségi küld a

Borászati Lapok kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

BENKŐ ÉS POLLÁK

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

Hitelek-kölcsönök
nyújtása

Szálloda-, vendéglő-, kávéház és az összes szakma-beli üzletek adás-vételét közvetítő irodája

Budapest, VII., Sip-utca 7. sz.

Hitelek-kölcsönök
nyújtása

világszerte *utánozzák*

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Emésztést elősegítő
nyálkoldó
savközbősítő

MATTONI

GISSHÜBLER

TISZTA TERMÉSZETES ALKALIAS
SAVANYUVIZE.

**K
O
R
M
I
N**

ACITROMZAMATHAK

KORMIN A NEVE

HASZNÁLHATÓ:

SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ,
TEA IZESÍTÉSÉHEZ
LIMONÁDÉ ÉS
EGYÉBB HŰSÍTŐHÖZ

Kg.-KÉNT 30 KORONA

TEAFIX TEAZAMAT

1 KÁVÉS KANÁL 1 POHÁR VIZHEZ ELENGENDŐ

Kg.-KÉNT 35 KORONA

ECZETSÁVPOTLÓ

15-20 SZOROSAN HIGITHATÓ

Kg.-KÉNT 40 KORONA

KORMIN VÁLLALAT

BUDAPEST, VII. KÁROLY-KIRÁLY-ÚT 17.

TELEFON **166-05.**

**K
O
R
M
I
N**

IPARSÓ

fagyalt, jegeskávé, hideg készítmények előállításánál a jég szószára, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérezősködéssel díjmentesen nyújt. A Magyar Királyi Sójvédék Vezérigynöksége Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 32. szám.

Szálloda, vendéglő vagy kávéház könyvelését, adózásának, közköltségeinek és egyéb kiadásainak ellenőrzését vállalja szakértő. Cim a kiadóhivatalban.

Alapított 1820.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halnaggykereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapesten

Telefon: József 48-94. Sürgőnycim: Zimmer halászmester Budapest

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.
BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Ha eladó vendéglője, szállodája, vagy kávéháza van, **ha venni** óhajt, **hirdesse** ezt a **VENDEGLŐSÖK LAPJA**-ban.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Fennáll:

1854 óta

Budapest-Kőbánya.

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége **1,000.000 hl.**

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyalföldi jégverem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külsőjászberényi-út 11. Telefon: József 56-36 és József 56-38 **Palacksörrendelés Budapestre és vidékre X. Külsőjászberényi-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörraktárakban is.**

TÖRLEY

